

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Т. Саванчук, к.е.н., доцент

О. Губарик, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Сучасні підприємства представляють собою складну структуру, динамізм і злагодженість роботи якої досягається завдяки дієвому механізму управління, що має забезпечити достатній рівень економічної безпеки підприємства. В той же час, одним із суттєвих факторів, що чинить значний вплив на економічну безпеку є витрати та ступінь керованості такими витратами на підприємстві.

В свою чергу, управління витратами представляє собою процес вироблення та прийняття управлінських рішень за всіма основними аспектами їх формування. Основна ціль такого управління на підприємстві полягає в оптимізації їх сум і рівнів, забезпечуючи високі темпи розвитку операційної діяльності і досягнення попередньо запропонованих обсягів виробництва.

Процес управління затратами носить комплексний характер і передбачає вирішення питань формування витрат виробництва і визначення собівартості як окремих видів продукції, так і їх загальної суми по підприємству, встановлення відповідних цін за кожним видом продукції і визначення їх рентабельності, відкриття та практичне використання резервів економії затрат та зниження собівартості, здійснення контролю за станом і характером змін фактичної собівартості та величини затрат у порівнянні з плановими показниками, затвердженими на підприємстві і її змін в динаміці.

Виходячи із економічного змісту поняття «управління», основними елементами управління витратами та собівартістю продукції в системі економічної безпеки підприємств є прогнозування та планування,

нормування затрат, організація їх обліку та калькулювання собівартості продажів, аналіз, контроль та регулювання діяльності в процесі її здійснення. Всі ці функції управління витратами об'єднані у єдиному циклі управлінської діяльності і не можливі без належного обліково-аналітичного забезпечення.

В даний час, у сучасній економічній літературі велика увага приділяється управлінню центральним витрат, як окремими центрами відповідальності. Центр витрат - це об'єкт віднесення витрат, де акумулюються витрати, пов'язані з однією або декількома функціями та певними видами діяльності. При цьому, центр відповідальності – це відокремлений підрозділ підприємства, яким керує особа, що є відповідальною за величину затрат цього підрозділу.

Процес управління витратами передбачає забезпечення менеджерів всіх рівнів інформацією про витрати, необхідною для ефективного здійснення діяльності підприємства. Тому в інформаційному полі підприємства значне місце займає належно організовано система обліку витрат.

Практика роботи підприємств показує, що без правильної оцінки реальної собівартості не можна правильно управляти ефективністю виробництва. Тому прийняття управлінських рішень не можливе без економічного аналізу витрат на виробництво і реалізацію продукції і витрат на розробку нових проектів і бізнес-планів.

Таким чином, управління витратами в системі економічної безпеки підприємства передбачає, перш за все, своєчасне виявлення фактів їх відхилень від планових величин, причин і винуватців цих відхилень та їх об'єктивну оцінку. Воно направлено на економію живої і матеріалізованої праці, повний і своєчасний контроль за витратами, підвищення оперативності прийняття управлінських рішень, що дозволяє своєчасно відреагувати на негативні моменти зростання витрат і мінімізувати негативний вплив такого зростання на фінансовий стан підприємства.